

EMRE SONCAN

Gül'ün ardından

Geçtiğimiz perşembe günü 7 yıllık görev süresini tamamlayan Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanlığı dönemi, birçok ilklere sahne oldu. İşte Köşk'te geçen 7 yılın 10 maddelik özeti.

24 Nisan 2007...

Heyecanlıydı. Elleri titriyordu. Hayatı adeta film şeridi gibi gözünün önünden geçti. Kayseri yılları, İslam Kalkınma Bankası'ndaki görevi, Necmettin Erbakan ve Tayyip Erdoğan'la tanıştığı ilk gün ve siyasete adım atışı... Az sonra Türkiye Cumhuriyeti tarihinde birçok kırılmaya sebep olacak kritik sürecin ilk adımı atılacaktı. Başbakan Erdoğan, partisinin grup toplantısında konuşmaya devam ediyordu. Tüm Türkiye ekranlara kilitlemişti. Erdoğan konuşmasını uzattıkça heyecan arttı. Gözler, Gül'ün üzerindediydi. Başbakan, yaptıkları son değerlendirmeler ve araştırmalar neticesinde bir ismi ortaya çıkardıklarını söyledi ve "O da değerli, bugüne kadar beraber bu yolda olduğumuz, bu hareketi beraber kurduğumuz Abdullah Gül kardeşimizdir." dedi. Salonda birden alkış tufanı koptu. Kimi partililer ise gözyaşlarına hâkim olamadı. Erdoğan konuşmasını, "Şüphesiz ki nihai karar Yüce Meclis'imizin olacaktır. Meclis'imizin kararı da milletimizin kararı olacaktır." sözleriyle sürdürdü, partililer ise Başbakan'a "Kıskananlar çatlasın" sloganlarıyla eşlik etti. Erdoğan kürsüden indi, grup toplantısı sona erdi. Ve Abdullah Gül yeni bir hayata 'merhaba' dedi. Muhtıralı, erken genel seçimli ve de bol tartışmalı uzun bir sürecin sonunda Türkiye'nin 11. cumhurbaşkanı olarak Köşk'e çıktı. Peki 7 yıl nasıl geçti? İşte 10 maddede Gül'ün Çankaya serüveni:

1- Hitap kriziyle başladı, bir gün sonra başkomutanlığını kabul ettirdi

Dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Büyükanıt kapıda karşıladığı Gül'ü, kürsüye çıkarken selamlamadı. Bu iyi haber değildi.

Gül, tedirgindi. Ardından GATA Komutanı Korgeneral Necati Özbahadır ve diğer konuşmacılar da Gül'e alışıldığı gibi "Sayın Cumhurbaşkanım" yerine "Sayın Cumhurbaşkanı" diye hitap etti. Cumhurbaşkanı'nın morali bozulmuştu. "Selam ve hitap" krizi bir gün sonraki Kara Harp Okulu mezuniyet töreninde aşıldı. Komutan ve askeri öğrenciler Gül'e "Sayın Cumhurbaşkanım" diye seslendi. Cumhurbaşkanı, rahat bir nefes aldı. O artık fiilen de başkomutandı.

2- Terörle mücadelede, örgütle müzakereye

Göreve geldiği ilk dönemde, terör örgütüne çok sert ifadelerle yüklendi. Yapılan saldırıların intikamının alınacağını söyledi. Bununla beraber Cumhurbaşkanı, 2009'da söylediği 'İyi şeyler olacak' sözüyle aslında çözüm sürecinin fitilini ateşleyen isimler arasında başı çekti. Genel olarak süreç boyunca, hükümetle paralel bir yol izledi. Zaman zaman ise tedirginlikler yaşadı. Örgütün, Başbakan Erdoğan'ın naif tabiriyle 'şımarması', özellikle hükümete yakın medya tarafından PKK'ya giydirilen dokunulmazlık zırhı, Gül'ü de rahatsız etti. Yine de süreçten desteğini çekmedi. Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın 2013 Nevruz'undaki 'barış' çağrılarını da olumlu karşıladı.

3- Gezi'de hükümetten ayrı düştü

2013'ün Mayıs ayının sonlarına doğru, Taksim Gezi Parkı'nda ağaçların sökülmesini engellemek için başlayan protesto gösterileri şiddet eylemlerine dönüşerek diğer şehirlere de yayıldı. Erdoğan, eylemcilere 'çapulcu' dedi. Yaşananları, birçok olaydaki gibi 'darbe girişimi' olarak nitelendirdi. Gül ise farklı bir yol izledi. 'Mesaj alınmıştır' dedi. Demokrasinin sadece sandıktan ibaret olmadığını vurguladı. Hatta "Bir açıdan bu ve benzeri olayların başlangıcı ile ilgili açıkçası gurur da duyarım." ifadelerini kullandı.

4- Noter damgası yedi

2013'te şike soruşturmasının ardından, bu eylemi yapanlara verilen cezaları azaltan yasayı veto ederek, toplumun geniş kesimlerinin büyük sempatisini kazandı. Fakat son dönemi anti-demokratik yasalara 'evet' demekle geçti. Ülkeyi muhaberat devletine çevirme potansiyeli taşıyan MİT yasası olmak üzere, yargıyı siyasallaştıran HSYK, hür teşebbüsü engelleyen dersane düzenlemelerini onayladı. Veto etmediği internet düzenlemesiyle, Twitter ve YouTube yasaklarının önünü açtı. Sonra da bu yasakları tweet atarak eleştirdi.

5- Devletin hiyerarşisi altüst

Özel yetkili mahkemelerin kaldırılması sürecinde karşılıklı sıcak mesajlar veren Başbakan Tayyip Erdoğan ve Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Metin Feyzioğlu, 10 Mayıs 2014'te tarihe geçecek sertlikte bir tartışma yaşadı. Erdoğan, Feyzioğlu'nun konuşmasına sinirlendi ve müdahale etti. Feyzioğlu "Çok yapıcı bir konuşma." görüşünde ısrar edince Erdoğan, daha da öfkelenerek "Böyle edepsizlik olmaz ki." tepkisini gösterdi. Feyzioğlu da, "Edepsizlik yapan ben değilim Sayın Başbakan." karşılığını verdi. Başbakan bu kez, sesini yükseltti. "Sen kendin yapıyorsun. Yalan konuşuyorsun hep, Van'da neler yapıldığından haberin var mı?" diye bağırdı. Erdoğan, beraberindekilerle birlikte salonu terk etti ve Gül'e 'gidelim' manasında bir el işareti yaptı. Devletin zirvesini, birliğini ve bütünlüğünü simgeleyen Gül de Erdoğan'ın peşinden salonu terk etti.

6- DDK, tarihe ışık tuttu

Gül'ün yaptığı en olumlu hareketlerden biri Devlet Denetleme Kurulu'nu (DDK) etkin kullanmaktı. DDK, önce Muhsin Yazıcıoğlu'nun şüpheli helikopter kazasını araştırdı. Tarihî bilgi ve belgelere ulaştı. Dosya, Özel Yetkili Mahkeme'ye taşındı. Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın kabri de DDK raporu sonrasında açıldı. Özal'ın vücudunda zehir çıktı. Hrant Dink cinayeti ve Madımak olayıyla ilgili hazırlanan rapor da devletin bu süreçlerdeki hata ve ihmallerini gözler önüne serdi.

7- Kulak rahatsızlığı siyasi hayatını bitirecekti

Gül'ün kulak rahatsızlığı aslında daha eskiye dayanıyordu. 2006'nın Mart ayında GATA'da bıçak altına yattı. İç kulak operasyonu tam iki buçuk saat sürdü. 2012'nin Ağustos ayı Cumhurbaşkanı Abdullah Gül için tam bir kâbustu. Kırgızistan ziyaretini yarıda kesti, ülkeye döndü. Bir süre hastanede ilaç tedavisi gördü. Fakat iyileşememişti. Bir yıl sonra bu kez ameliyat olmak zorunda kaldı. Gül'ün sol kulağına 'koklear implant' yerleştirildi. Bu teknoloji sayesinde kulağa gelen sinyaller doğrudan sinirlere iletmeye başlandı. Gül artık iyileşmişti. Rahat bir nefes aldı.

8- İlklerin cumhurbaşkanı oldu

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Çankaya Köşkü'ndeki 7 yıllık görev süresi boyunca birçok 'ilk'e imza attı Abdullah Gül, cemevi ziyaret eden ilk cumhurbaşkanı oldu. Yine Köşk'te onun döneminde ilk kez şehit aileleri için iftar verildi. Gül, Muharrem ayı iftarını da yine ilk kez Köşk'te gerçekleştirdi. Görev süresi boyunca Türkiye'nin 81 ilini de ziyaret eden ilk cumhurbaşkanı oldu. Gül, il ziyaretleri sırasında valiliklere de hediye takdim edilmemesi konusunda uyarıda bulundu. Bunun yerine Gül için 460 bin fidan dikildi, 3 bin öğrenciye burs verildi. 11. Cumhurbaşkanı, haleflerine göre en çok yurtdışı seyahati yapan isim oldu. Türkiye dışına 119 seyahat gerçekleştirdi. Gül, eşi başörtülü

ilk cumhurbaşkanı olarak da tarihe geçti. Ayrıca TBMM tarafından seçilen son cumhurbaşkanı oldu.

9- Başbakanlık planları 'yeni yetme'lere takıldı

Önce, 'bu şartlarda siyasete devam etmeyeceğini' söyledi, birkaç ay sonra 'millete hizmete devam' kararı aldı. Görev süresinin bitmesine sayılı günler kala 'Partime döneceğim.' dedi. Fakat Bülent Arınç'ın tabiriyle partinin yeni yetmeleri Gül'ü istemiyordu. Gazetelerdeki köşelerinden, TV ve gazetelerden hatta sahte isimlerle açtıkları sosyal medya hesaplarından bunu açık açık dile getirdiler. Tabii yeni yetmeleri cesaretlendiren asıl isim Başbakan Erdoğan'dı. Ve Erdoğan sonrasını şekillendirecek olağanüstü kongreyi, Gül'ün görev süresinin bitiminden bir gün önce topladılar. Siyaset dilinde buna 'Seni partide istemiyoruz.' deniyordu. Gül için işaret ettikleri yer en azından şimdilik bekleme odası oldu.

10- Köşk'ün tek patronu: Hayrünnisa Hanım

Hayrünnisa Hanım'a ayrı bir parantez açmak lazım. 7 yıl boyunca Köşk'ün tartışmasız tek patronuydu. Gül'ün giyeceği kıyafetten, Çankaya'ya alınacak personele kadar son sözü hep o söyledi. Zaman zaman kullandığı bütçenin büyüklüğü nedeniyle eleştirilse de Köşk'e zarafet kattı. Restorasyon çalışmalarıyla, devletin zirvesi bambaşka bir çehreye büründü. Depolarda çürümeye terk edilmiş sanat eserlerini ülkeye kazandırdı. Giderayak yaptığı 'Asıl intifadayı ben başlatacağım.' açıklamasıyla da aslında siyasetin de ne kadar içinde olduğunu gösterdi.

2014-08-31